

זוגו מצה פרוסה, לחם עני, וסוד הדבר - כל מי שמזלזל בלחם או בפירוני לחם, שהם טפות בכזית, עניית רודפת אחריו, אלא צריך לשמר הטפות שלו שלא יזרק אותם במקום שלא צריך, ומשום זה פרושהו בעלי המושנה, כבדו את גשותיכם פי כן תתעשרו, והכבוד שלהן לשמר טפה ראשונה שלא יעשה בה פסולת.

שפסקת של אברהם ויצחק גרמו לאמה של עשו וישמעאל שהשתעבדו בבניהם בגלות, והנסיון שלהם באש וספין הציל אותם משרפה והרג שלהם.

יעקב, משום שלא היתה בו פסולת, נאמר בורעו בגלות, וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב. נאמר כאן בטח בדרך, ונאמר שם ביציאת הגלות יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא התערבו בבניו ערובי של גרים, ומשום זה אין מקבלים גרים לימות המשיח, שעליהם, על זרע יעקב נאמר גפן ממצרים תסיע. מה גפן לא מקבלת הרפכה ממין אחר, כף זרעו היו שומרים אות ברית ולא מקבלים הרפכה ממין אחר, וכל מי ששומר אות הברית, זוכה למלכות, כמו שיוסף, וישראל בגלל ששומרים ברית זוכים למלכות, ונאמר בהם כל ישראל בני מלכים, ומשה משום ששמר את הברית, נאמר בו ויהי בישרון מלך. אשרי הוא מי ששומר הברית.

תקון ששה עשר

בראשית זו חלה, זהו שכתוב ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה, והרי פרושהו שאדם היה חלתו של עולם, ומנין לנו

לחם עני, ורזא דמלה כל מאן דמזלזל בנהמא, או בפירוני דנהמא, דאינון טפין בכזית, עניות קא רדיף אבתריה, אלא צריך לנטרא טפין דיליה, דלא יזריק לון באתר דלא אצטריך, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו, ואוקירו דלהון לנטרא טפה קדמאה, דלא יעביד בה פסולת.

דפסולת דאברהם ויצחק, גרים לאומה דעשו וישמעאל דאשתעבדון בבניהון בגלותא, ונסיונא דלהון באשא וספינא, שזיב לון משריפה והרג דלהון.

יעקב בגין דלא הוה ביה פסולת, אתמר בזרעיה בגלותא (דברים לג כח) וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב, אתמר הכא בטח בדרך, ואתמר התם במפקנו דגלותא (שם לב יב) יי' בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא אתערבון בבנוי ערוביאי דגירי, ובגין דא אין מקבלים גרים לימות המשיח, דעלייהו דזרע יעקב אתמר (תהלים פ ט) גפן ממצרים תסיע, מה גפן לא מקבלא הרפכה ממין אחרא, כן זרעיה הו' נטרין אות ברית, ולא מקבלין הרפכה ממין אחרא, וכל מאן דנטיר אות ברית זכי למלכו, (ד' לא ע"א) כגוונא דיוסף, וישראל בגין דנטרין ברית זכו למלכותא, ואתמר בהון כל ישראל בני מלכים, ומשה בגין דנטר אות ברית, אתמר ביה (דברים לג ה) ויהי בישרון מלך, זכאה איהו מאן דנטר ברית.

תקונא שיתסר

בראשית דא חלה, הדא הוא דכתיב (במדבר טו) ראשית עריסתיכם חלה תרימו תרומה, והא אוקמוהו דאדם חלתו של עולם